

Šola bo trajala do konca junija l. 1903.

Kdor dobro prestane preskušnjo, more po postavi iz 1873. l. dobiti patent podkovskega mojstra; brez preskušnje pa sedaj nihče ne more postati podkovski mojster.

Nauk o podkovski šoli je brezplačen, učenci morejo skrbeti le za živež in za stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolski sobi.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih boleznij, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mesovnih, zatorej naj bi skrbela županstva, da dobode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Oton pl. Detela,

predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški,

začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 29. in 30. decembra t. l., in sicer: 29. decembra skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskovali podkovske šole, 30. decembra pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledavanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri hočejo delati to skušnjo, naj se oglase pri podpisnem vodstvu do dne 15. decembra t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani

dne 5. oktobra 1902.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški.

— Osebna vest. Bivši vodja „Glasbene Matice“ v Ljubljani g. dr. Josip Čerin je imenovan knjižničkim uradnikom na konservatoriju na Dunaju.

— Kranjski deželni zbor. Deželno predsedništvo je začelo posredovati mej strankami, da bi se doseglo porazumljenje. Baron Hein je podal konkreten predlog, o katerem so se minoli teden posvetovali vsi trije deželnozborski klubi. Uspeh tega posvetovanja ni še znan.

— Potrjena učna knjiga. Ministrstvo za uk in bogočastje je potrdilo Senekovičevo „Fiziko za nižje gimnazijske razrede“.

— Županom v Novem mestu je bil dne 1. t. m. izvoljen lekarnar gosp. Simon pl. Sladović, ker dosedanji 6letni župan gospod dr. Jakob Schegula nikakor ni hotel več prevzeti izvolitve.

— Redko praznovanje. V soboto je praznoval metteur en pages „Slov. Nar.“, gospod Fran Hribar, 30 letnico službovanja v „Narodni Tiskarni“, ter že nad 20 let vestno in marljivo sestavlja „Slovenski Narod“. Častitamo!

— Višja dekliška šola v Ljubljani. Za tekoče šolsko leto se je upisalo in sprejelo 96 gojenk, in sicer v I. letnik

39, v II. 27 in III. 30. Sprejemni izpit je delalo 8 gojenk, ki so se sprejele vse, ostale so bile absolventinje 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole, oziroma so napravile izpit za vsprajem v I. letnik učiteljšča. Število gojenk je ostalo neizpremenjeno, ker je bilo tudi lani 96 gojenk. 6 gojenk ponavlja prostovoljno zadnje leto ter jih poučuje gđc. Wessner v pedagogiki in metodiki. Hospitacije ima na Lichtenturničinem zavodu. S tem se pripravljajo za učiteljice. Na zavodu poučujejo ravnatelj, prof. dr. Požar, stalna učiteljica Wessner, stalni učitelj Sitsch in 9 pomožnih učiteljev in učiteljic.

— Splošno slovensko žensko društvo je sklenilo v zadnji svoji seji, da začne z običajnimi javnimi predavanji 26. oktobra t. l. ter namerava prirejati do velike noči vsaki mesec približno po dvoje brezplačnih javnih predavanj. Poleg tega bo imelo društvo, kakor preteklo zimo, tudi letos vsako drugo nedeljo v društveni sobi sestanke ob času, kjer se bodo vršila istotako predavanja za članice. Prvi sestanek bo 9. novembra t. l. Tekom poletja se je društvena knjižnica zopet precej pomnožila ter dobe društvenice za 2 kroni na leto veliko število zares najboljših, svetovno priznanih del vseh jezikov in struj. Da bo pa moglo društvo še v bodoče tako delovati kakor doslej, da si bo moglo spopolniti knjižnico, ki naj postane sčasoma prava ljudska knjižnica ter hkratu ženska čitalnica, kjer bodo članicam na razpolago poleg leposlovnih in znanstvenih del tudi najraznovrstnejši slovanski in tujejezični dnevniki, tedniki ter mesečniki, je sklenil odbor slovenskega ženskega društva prirediti dne 7. decembra t. l. veliko veselico, katere čisti dobiček hoče porabiti društvo v društvene, a vendar v obče koristne namene. Spočetka prihodnjega leta meni odpreti društvo tudi brezplačne kurze za stenografijo in pisanje na stroju, seveda ako bo podpiralo te humane namene zadostno število članic in rodoljubnih podpornikov.

— Russkij Kružok. Redni občni zbor se bo vršil danes v mali dvorani „Mestnega doma“ z nastopnim vspehom: 1. pozdrav predsednika; 2. poročilo tajnika, blagajnika, knjižničarja in revizorjev; 3. volitev novega odbora; 4. slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Ker se bodo na shodu razpravljale važne društvene zadeve, zlasti glede delovanja v bodočem letu, vabi odbor vse društvenike, da se občnega zbora udeležijo čim številneje, in tam izrazijo svoje mnenje o predlogih, ki jih namerava staviti odbor. Nadaljevalni kurs ruskega jezika se začne v ponedeljek, dne 13. t. m. in se bo vršil v istem lokalu in ob istem času, kakor lansko leto t. j. ob ponedeljkih in četrčkih, odnosno petkih ob 8. uri zvečer v mali dvorani „Mestnega doma“. Lanski udeležniki naj pridejo polnoštevilno, ter naj prineso seboj Blossfelda. Za začetnike se otvori poseben kurs v 2. semestru. Konverzacija in čitanje izbranih del ruske književnosti bode vsako sredo. Ta kurz je namenjen za tiste, ki so se udeleževali pouka v „Kružku“ že prejšnja leta, dobrodošli so pa tudi tisti, ki so se drugod ali pa sami učili ruščine in slovnično predelali toliko, da bodo mogli s pridom čitati ruske pisatelje, ter se vaditi v konverzaciji. Vse natančneje se določi pri prvi uri t. j. v sredo, dne 15. t. m. — Odbor.

— Nadzorovanje trsnic. V torek sta prišla v Novo mesto dvorni svetnik Portele in višji nadzornik Fr. Kurmann kot odposlanca poljedelskega ministrstva, da sta si ogledala deželno kmetijsko šolo na Grmu in od države subvencionirane trsnice.

— Tovarno testenin v Ilirski Bistrici, katere izdelki so tako zasloveli kot ne kmalo drugi, hoče kupiti neki tržaški kapitalist, ki bi jo v velikem obsegu uredil. Upamo pa, da ne bodeta lastnika dala iz rok svojega — tako posrečenega podjetja.

— Za izdelovalce žganih pijač. Temeljem § 23. zakona o davku na žganje z dne 20. junija 1888. morajo vsi, ki žganje izdelujejo, ali žganje potom destilacije čistijo, ali

alkoholovite pijače potom destilacije napravljajo, to obrt na izdelovalnici od zunaj označiti z vidnim napisom. Ta napis naj bi se glasil „Žganjarna“. Ker je c. kr. finančno ravnateljstvo zapazilo, da se temu predpisu v kronovini Kranjski dosedaj večinoma ni ustreglo, in je ta opustitev v smislu § 345. doh. kaz. zak. kaznjiva z globo od 4—20 kron, se na to odredbo še enkrat opozarja.

— **Deželnozborske volitve na Štajerskem.** Minoli teden je bil v Celju shod zaupnikov, na katerem so bili postavljeni kandidatje mesto dr. Serneca je bil postavljen dr. Hrašovec.

— **Shajališče graških Slovencev,** posebno visokošolcev, je kavarna Plank, Rechbauerstrasse št. 6 kjer so na razpolago slovenski listi.

— **Kljubovanje celjskih mestnih očetov.** Znano je že, kako so nagajivci pri celjskem magistratu našli potrebo nove ceste čez prostor, kjer stoji dandanes ponosni „Narodni dom“, potem ko so Slovenci že kupili ta svet. Sedaj je kupila celjska posojilnica krasno stavbišče pri kapucinskem mostu, da zgradi tam veliko moderno poslopje, ker Slovincem primanjkuje stanovanj v mestu. Takoj so mestni očetje zahtevali prednji dol stavbišča v regulacijske namene ulic. Posojilnica se je udala. Toda sedaj so prišli, ter zahtevajo tudi — zadnji del, češ, da bo enkrat prišla sedanja kaplanija proč, ter bo izpeljana glavna cesta tam preko vrtov do Savinje. Slovincem bi ostal za drag denar le rep zemlje, kjer bi stala borna kočica. Te nagajivosti pa je Slovincem dovolj, ter se pritožijo do najvišjih instanc.

— **Zoper klerikalizem** se je vršil v Gradcu pretečeno nedeljo velik shod. Občinski svetnik Resel je govoril o vplivu klerikalizma na šolo in dom. Shod je sprejel resolucijo, s katero se izreče zoper vsako javno podpiranje verskih zavodov in naprav, češ, da je glavni namen verskih vzgajališč ohranitev hierarhije, a verska dobrotvornost stremi le za tem, da obdrži ljudstvo v beraški odvisnosti in ponižnosti, kar ima za posledico nenravno blinjenje. Občinski svet se tedaj poziva, naj ne trosi javnega denarja za take namene.

— **Istrski deželni odbor** je enoglasno odklonil zahtevo slovenskega odbornika dr. Trinajstiča, da je slovenske in hrvatske vloge tudi v teh jezikih reševati.

— **Umrli** je te dni v Ljubljani v 61. letu svoje dobe g. Fran Štrukelj, posestnik hotela Štrukelj v Kolodvorskih ulicah. Bodi mu zemljica lahka!

— **Nemški gledališki igralec aretovan.** Ljubljanska policija je te dni dala pod ključ nemškega gledališkega igralca Gvid. Hocheckerja iz Gradca, kateri je gledališkima ravnateljema Otonu Purschianu v Gradcu, Leop. Schmiedu v Mariboru na goljufiv način izvabil predujma. Policija je izročila Hocheckerja deželnemu sodišču tukaj, od koder ga bodejo odgnali k okrožnemu sodišču v Maribor.

— **Grozna nesreča v solkanski papirnici.** V sredo teden po osmi uri ponesrečil se je v papirnici v Solkanu 23letni mladenič Jožef Bone. Bil je kurilec pri parnem kotlu. Ko je nekaj popravljal pri stroju, prišlo ga je kolo za obleko, ter ga v trenutku zmastilo. Ko so ustavili stroj, je bil nesrečni mladenič popolnoma strt čez sredo, obleka pa je obvisela na tračnici.

— **V Savi je utonila** minoli teden pri Trbovljah 24letna šivilja Antonija Markovič pri kopanju. Našli so jo še le čez teden dni.

— **Umor.** V ponedeljek je na cesti blizu Velenja ustrelil baje J. Pungračič branjevko M. Persoglio, stanujočo v Celju. Pungračič je potem tekkel v trg in ves v strahu pripovedoval ljudem, da so ju napadli roparji in ženo ubili. Živel je ž njo takorekoč v divjem zakonu in bil zadnji čas ljubosumen na njo, da bi bil Pungračič storilec, še ni dokazano in je stvar še nekoliko nejasna. Pojasnilo bo sodno postopanje.

— **Nesreča v novi luki v Trstu.** Na turškem parniku „Odessa“ sta v sredo poprijela delo izkrcavanja dva oddelka težakov. V enem teh oddelkov je bit tudi 20letni Josip Hlačar stanujoč na Greti pri Trstu. Težaki so morali najprej urediti si prostor za izkrcavanje in v to svrhu so dali z idrauliko vzdigniti štiri težavne deske za postavljanje mostov iz parnika do skladišča. Ko se deske visele kakih 5 m visoko v zraku, se je utrgala objemajoča jih vez in padle so na zemljo. Ob tej priliki je ena teh desk zadela Hlačarja na lice in prsa ter ga močno poškodovala. S krvjo oblitega so ga sodrugi pobrali in prepeljali v bolnišnico. Poškodovan je močno na zgornji čeljusti, iz katere mu je udarec izbil dva zoba, a na prsih mu je odrta koža in je najbrže tudi po notranjih delih mnogo poškodovan.

— **Samomor na parniku.** Neštetokrat je čitati o trpljenju in mukah kurilcev na parnikih. Največje muke pa morajo prestati kurilci na velikih oceanskih parnikih. Mnogo izmed njih znori pri delu in mnogo se jih reši s samomorom. Na zadnjem potu parnika „St. Louis“ so umrle štiri osebe. Dne 22. avgusta, ko je parnik plul proti iztoku, onesvestila sta se kurilca Josip Green in J. Plagemann. Prinesli so ju na krov, kjer sta kmalu na to umrli. Na potu proti Ameriki sta skočila dva kurilca, katera sta radi muk zblaznela, v morje in se tako rešila. Stroji porabijo toliko premoga, da mora osem mož v malem prostoru neprenehoma metati premog v peč. V prostoru je naravno taka vročina, da skoraj dihati ni mogoče. V Southamptonu je ušlo 26 kurilcev parnika „St. Louis“.

— **Sestro obsodili na smrt.** Iz Zemuna javljajo: Nekega popoldne se je vrnil jeden tukajšnjih stražarjev iz službe domov ter je svojo nabito puško postavil v kot ter odšel v krčmo. Trije njegovi otročiči so se ravno igrali „vojake“. 11letni sinček je vzel puško v roko. Sestrica se ni dobro obrnila, kakor je zapovedal mlajši brat. Zato so jo spravili v „zapor“ in jo obsodili v smrt. Brat Pero je napel puško, mlajši je zapovedal „ogelj“, in Pero (misleč, da puška ni nabasana) je sprožil. Strel je počil, nesrečna sestra se je zgrudila na mestu. Proti neprevidnemu očetu je uvedena preiskava.

— **Starost mačk.** Predsednik nemškega društva za ohrano živalij v Nemčiji, Pohl, je obelodanil pred kratkim svoje izsledbe v opazovanju starosti mačk. Spoznal je, da je tudi pri mačkah mirno, brezdelno, brezskrbno življenje, glavni pogoj za dolgo življenje. Alžirska angoramačka, ki jo redijo na gradu Nymhenburgu, nekdanjem bivališču nesrečnega bavarskega kralja Otona, je doživela ravnokar 42. leto. Še pred dvema letoma je skotila mladiča, ki je bil razstavljen na mačji razstavi v Vratislavi.

— **Maščevanje snubača.** Iz Washingtona javljajo: Nek Fran Mackee je prosil roko gospice lastnika hotela „Pri zlatem orlu“ v Novem Jerseyu Avenue v Washingtonu. Snubač je stanoval v istem hotelu, a ker mu lasnik hotela ni udovoljil prošnji, se je hotel maščevati, kar je izvršil s posebno originalno mislijo. Vzel je nekaj kilogramov dinamita ter ga po noči v hotelu užgal. Razstrel in sunek je bil strahovit, ter so prenočevalci v hotelu bili vrženi iz postelje ter mnogi poškodovani; tudi lastnik hotela Brandt in njegova soproga sta hudo poškodovana. Maščevalni snubok se je potem ustrelil.

— **Biljard na španskem dvoru.** Kraljica Marija Kristina strastno rada igra na biljard. V svojih mladih letih je bila jako živa in na dunajskem in monakovskem dvoru je dobila v biljardnici največ karambolov proti svojim bratom in bratranom. Marija Kristina, ko je postala važna in previdna kraljica, je izgojila jako skrbno svojega sina, a izvežbala ga je tudi na biljardu. Sedanji kralj Alfonz XIII. je izvrsten igralec na biljardu. Igra vsak dan, senor Bomba je njegov soigralec.

— Pomagati sta si znala namreč bogati posestnik v Minnelapobsu v Ameriki in njegova žena. Ko sta dolgo let pridobivala premoženje ter zastonj hrepenela, da bi imela lastne otroke. Peljala sta se nekega lepega jutra v razne sirotišnice ter si ondi izbrala 12 dečkov in 10 deklic ter jih vse imenovala za svoje in jih vzela domov. Prihodnje jutro bilo je krika in smeha v doslej tihem domu ter so se sosedje začudeno vpraševali, od kod da imajo njih bogati sosedje naenkrat toliko otrok. No uganka se jim je tudi kmalu razjasnila.

— Nesreča v livarni železa. Iz Hanovera javljajo, da je v livarni železa Wähnel eksplodirala granata. Sin lastnika livarne je bil ubit, ker mu je granata popolnoma raznesla glavo. Neki delavec je hudo poškodovan.

— Ekscentričen slikar — morilec. Iz Pariza poročajo, da je v Esretatu 25letni slikar Syndon ustrelil svojega dobrotnika borzijanca Luciena Davida. Syndon je bil ekscentričen; nosil je dolge, nepočesane lase, ogromen klobuk in baržunaste, zgoraj široke, spodaj tesno privezane hlače ter bil na videz smešna prikazen. Slikal je malo in slabo, a zato je bil sila domišljjav. V zadnjem „Salonu“ pa se mu ni posrečilo dobiti za neki portret kolajno. Odtlej je bil megaloman. Ker pa je bil jetičen in neozdravljivo bolan, ga je David prosil, naj ne hodi več v hišo, da bolezní ne nalezejo otroci. Baje se je tudi nedostojno vedel do 17letne Davidove hčerke. Syndon je zato Davida ustrelil. David je bil 45 let star in je zapustil udovo in 4 otroke.

Loterijske srečke.

V Lincu dne 4. oktobra t. l.: 49, 44, 14, 19, 52.

V Trstu dne 4. oktobra t. l.: 41, 70, 35, 31, 30.

V Pragi dne 8. oktobra t. l.: 41, 46, 10, 28, 75

Tržne cene.

V Ljubljani dne 10. oktobra 1902. Pšenica K 7 50 h, rž K 6.— h, ječmen K 6 30 h, oves K 6 50 h, ajda K 7.— h, proso K 6 50 h, turšica K 7.— h, leča K 8.— h, fižol K 10.— h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

➔ **Učence** ➔

sprejme

J. Blasnikova tiskarna
v Ljubljani.

100—300 gold. na mesec

zamorejo osebe vsakega stanu na vsakem kraju gotovo in pošteno brez kapitala in zgube zaslužiti s prodajo postavno dovoljenih državnih papirjev in srečk.

Ponudbe sprejme **Ludwig Oesterreicher**,
Deutsche Gasse 8 Budapest. (6—10)

Največji izbor.

27

Ravnokar je izšla

v zalogi J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani

Velika in Mala

PRATIKA

za navadno leto

1903,

ki ima 365 dni.

Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

➔ J. Blasnikova „Velika Pratika“ in „Mala Pratika“ katero izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja in katera izhaja od svojega rojstva že čez sto let, je torej edino le prava, starodavna „Pratika“, katero je toliko let skrbno urejal rajni prvoboritelj Slovencev, dr. Janez Bleiweis in v. č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta „Pratika“ ima na prvi strani podobo sv. Jožefa kot uradno potrjeno varstveno znamko. Zatorej zahtevajte le zmiraj Blasnikovo „Veliko Pratiko“ vsako drugo zavrinite, kot nepravo. ➔

„Velika Pratika“ stane 24 vin., „Mala Pratika“ pa 20 vin.